

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

פסחים דף סד.

מה דורשים מהפסוקים דלהלן אליבא דר' שמעון?

לא תִּשְׁחַט על חֵמֶץ דָּם זָבַחִי (שמות לד:כה)	לא תִּזְבַּח על חֵמֶץ דָּם זָבַחִי (שמות כג:יח)	
דורשים משניהם כאילו כתוב "זבח" "זבחי" ¹		דרשא א'
ללמד על שאר הזבחים במועד	ללמד על פסח בזמן פסח	דרשא ב' ²

פסחים דף סד:

כיצד נוהגת הזאת הדם בקרבנות דלהלן, האם בזריקה מרחוק, או בשפיכה בנחת?

בשאר קרבנות	בחטאת	ומעשר בבכור	בפסח	
בזריקה	במתן אצבע	בזריקה	בזריקה ³	לר' יוסי הגלילי
בזריקה	במתן אצבע	בזריקה	בשפיכה ⁴	לר' ישמעאל

¹ פי', נוטלים יו"ד אחת מפסוק אחד ונותנים אותה על הפסוק השני, ודורשים שנוהג דין זה ב"זבח" אחד - דהיינו בפסח, ודורשים שנוהג דין זה ב"זבחי" - דהיינו בהרבה פסחים.

² מזה שחילק הכתוב דבר זה בשני פסוקים, ולא כתב בפסוק אחד "זבחי" והייתי לומד לכל הזבחים ולפסח, מזה שמעינן שיש חילוק בין הדרשות, שגבי "זבח" - דהיינו גבי פסח נוהג דבר זה רק בזמנו שהוא בי"ד בין הערבים, ולא במועד שאז אינו נוהג הקרבת הפסח. ולגבי "זבחי" - דהיינו שאר הזבחים נוהג דבר זה דוקא בימי המועד שאז הוא זמן הקרבתם, דהרי אינם קרבים בי"ד בין הערבים אחר התמיד ומשום עשה דהשלמה.

³ ר' יוסי הגלילי למד שהמקור לגי' הקרבנות פסח מעשר ובכור - שלא כתוב בהם להדיא מתן דמים ואימורים לגבי המזבח - הוא מהפסוק (במדבר יח:יז) "את דמם תזרוק על המזבח ואת חלבם תקטיר", והגם שפסוק זה מדבר גבי בכור, מ"מ כיון שלא נאמר "את דמו" בלשון יחיד אלא "את דמם" בלשון רבים, מזה יש לנו ללמוד גם על בכור ומעשר ופסח, וכיון שהוציא הפסוק את נתינת הדם בלשון זריקה, למדנו שפסח דמו נזרק ולא בשפיכה.

⁴ ר' ישמעאל חולק וסובר שהפסוק הזה מלמד רק על בכור בדוקא, וכיון שכן אין לנו מקור ללמוד לגבי פסח מכאן שדמו בזריקה, ואדרבה אנחנו לומדים ממה שכתוב (דברים יב:כז) "ודם זבחיך ישפך על מזבח ה' אלהיך" שפסח הוא בשפיכה, (ובשאר כל הזבחים אם שפך ולא זרק בדיעבד מהני).